

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ

Αθήνα, 20-3-2015
Αρ. πρωτ. 32030 / ΕΥΣΣΑ 798

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ,
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Ταχ. Δ/ση: Μητροπόλεως 3 (5^{ος} όροφος)
Ταχ. Κώδικας: 105 57 Σύνταγμα
Πληροφορίες : Γρ. Προϊσταμένου
Τηλέφωνο : 210-3726000
Fax : 210-3726028
e-mail:eyssaap@mnec.gr

ΠΡΟΣ
Πίνακα αποδεκτών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΠ)
ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020

Έχοντας υπόψη :

1. Την με αρ. C(2014) 3542 – 23/05/2014 Απόφαση της Ε.Ε. για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης με την Ελλάδα και την εκτελεστική απόφαση C(2014)6582 - 24/09/2014 σχετικά με την διόρθωσή της (Κωδικός CCI 2014GR16M8PA001)
2. Την με αρ. C(2014)10128 - 17/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση (Κωδικός CCI 2014GR05M9OP001)
3. Την με αρ. C(2014)10160 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (Κωδικός CCI 2014GR16M1OP001)
4. Την με αρ. C(2007) 5338/16.10.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΕΠ Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (Κωδικός CCI 2007GR161PO001)
5. Την με αρ. C(2014)10138 - 17/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα (Κωδικός CCI 2014GR05M2OP001)
6. Την με αρ. C(2014)10190 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΕΠ Τεχνική Βοήθεια (Κωδικός CCI 2014GR16M3TA001)
7. Την με αρ. C(2014)10170 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Αττικής (Κωδικός 2014GR16M2OP012)

8. Την με αρ. C(2014)10166 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Πελοποννήσου (Κωδικός 2014GR16M2OP008)
9. Την με αρ. C(2014)10183 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Θεσσαλίας (Κωδικός 2014GR16M2OP003)
10. Την με αρ. C(2014)10165 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Ιονίων Νήσων (Κωδικός 2014GR16M2OP009)
11. Την με αρ. C(2014)10180 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας (Κωδικός 2014GR16M2OP006)
12. Την με αρ. C(2014)10173 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας (Κωδικός 2014GR16M2OP007)
13. Την με αρ. C(2014)10164 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου (Κωδικός 2014GR16M2OP010)
14. Την με αρ. C(2014)10179 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου (Κωδικός 2014GR16M2OP013)
15. Την με αρ. C(2014)10172 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Ηπείρου (Κωδικός 2014GR16M2OP004)
16. Την με αρ. C(2014)10174 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης (Κωδικός 2014GR16M2OP014)
17. Την με αρ. C(2014)10175 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Κρήτης (Κωδικός 2014GR16M2OP011)
18. Την με αρ. C(2014)10167 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας (Κωδικός 2014GR16M2OP002)
19. Την με αρ. C(2014)10161 - 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας (Κωδικός 2014GR16M2OP005)
20. Το Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ Α 265/23-12-2014) για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014, και ειδικότερα το άρ. 19 αυτού
21. Το ΦΕΚ 105/06.03.2015 (αρ.αποφ. 25285/06.03.2015), περί διορισμού σε θέση μετακλητού Γ.Γ.Δ.Ε –ΕΣΠΑ του κ. Χαρίτση Αλέξανδρου.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε συνέχεια της έγκρισης των ΕΠ 2014-2020 του ΕΣΠΑ, το Υπ. Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού διαμόρφωσε την παρούσα Εγκύκλιο με στόχο την άμεση έναρξη της διαδικασίας εξειδίκευσης των ΕΠ, όπως αυτή περιγράφεται στο αρ. 19 του Ν. 4314/2014, και την κατάρτιση του εγγράφου **Εξειδίκευσης Εφαρμογής του ΕΠ (ΕΕΕΠ)** από τις Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ).

Η Εγκύκλιος περιλαμβάνει οδηγίες και χρονοδιάγραμμα για την εξειδίκευση των ΕΠ, η οποία θα γίνει με βάση το «**τυποποιημένο έγγραφο ΕΕΕΠ**» το οποίο έχει συντάξει η ΕΑΣ, βάσει του άρθρου 19 του Ν. 4314/2014 και το οποίο παρατίθεται στο **Παράρτημα Ι** της παρούσας Εγκυκλίου.

Οι ενότητες του τυποποιημένου εγγράφου ΕΕΕΠ είναι οι εξής :

ΕΝΟΤΗΤΑ Α – Περιγράφονται τα γενικά μεθοδολογικά στοιχεία για την κατάρτιση του εγγράφου ΕΕΕΠ, π.χ. κυριότερα χαρακτηριστικά της εξειδίκευσης, κριτήρια επιλογής δράσεων που θα εξειδικευτούν κλπ. Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας, κάθε ΔΑ θα περιγράψει λεπτομερώς και θα συμπεριλάβει τα βήματα που ακολουθήθηκαν για την επιλογή των δράσεων που εξειδικεύτηκαν, κάνοντας αναφορά σε συγκεκριμένα κριτήρια.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β – Περιγράφονται τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για την κατάρτιση των εγγράφων ΕΕΕΠ. Κάθε ΔΑ θα περιγράψει αναλυτικότερα τα βήματα που ακολουθήθηκαν και μπορεί να περιγράψει και περαιτέρω ενέργειες που ακολούθησε κατά περίπτωση.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ – Περιλαμβάνει το περιεχόμενο του εγγράφου ΕΕΕΠ, ήτοι το κύριο σώμα της εξειδίκευσης, το οποίο θα πρέπει να ακολουθεί τη δομή του εγγράφου στο Παράρτημα Ι. Όλοι οι πίνακες του εγγράφου αποστέλλονται σε μορφή excel μαζί με την παρούσα εγκύκλιο.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ – Περιλαμβάνει τον πίνακα προγραμματισμού ετήσιων στόχων όπως προβλέπεται στο αρ. 19 του Ν. 4314/2014. Σχετικό πρότυπο αρχείο excel αποστέλλεται μαζί με την παρούσα εγκύκλιο).

Στο **Παράρτημα ΙΙ** της παρούσας Εγκυκλίου περιλαμβάνεται το «**τυποποιημένο έντυπο πρότασης**» με το οποίο οι Επιτελικές Δομές ή ελλείψει τούτων οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου και η Περιφερειακή Αναπτυξιακή Επιτροπή ΕΣΠΑ (ΠΕΑΣ) θα υποβάλουν τις προτάσεις τους προς τις ΔΑ.

Οι κατευθύνσεις αφορούν στα ΕΠ/ΠΕΠ με συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Το έγγραφο και η διαδικασία εξειδίκευσης των ΕΠ προβλέπονται στο Ν. 4314/2014 ως ακολούθως :

Άρθρο 16 – Επιτελικές Δομές Υπουργείων

παρ.1 – «*Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ έχει ως αποστολή την υποστήριξη του Υπουργείου και των φορέων που εποπτεύονται από αυτό στην αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στο σύνολο των τομέων πολιτικής του κάθε Υπουργείου και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του Υπουργείου και των εποπτευομένων φορέων σε σχέση με τα ΕΠ του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα έχουν την αρμοδιότητα του σχεδιασμού των πολιτικών του Υπουργείου, του προγραμματισμού, της εξειδίκευσης, της προετοιμασίας και της υλοποίησης έργων ή δράσεων που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ μέσω των ΕΠ του ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020 και άλλων προγραμμάτων*»

Άρθρο 17 –Αρμοδιότητες Επιτελικών Δομών Υπουργείων

παρ. 1.β. – «*Διατυπώνουν προτάσεις και συμμετέχουν στην εξειδίκευση των αξόνων προτεραιότητας ή των ειδικών στόχων ή των κατηγοριών δράσης των ΕΠ που*

αντιστοιχούν στις Τομεακές πολιτικές του Υπουργείου, καθώς και στην τροποποίηση ή αναθεώρηση αυτών»

Άρθρο 18 – Ένταξη Ειδικών Υπηρεσιών Υπουργείων στις Επιτελικές Δομές

Στον παρόν άρθρο αναφέρεται η σύσταση των Επιτελικών Δομών που αποτελούνται από Ειδικές Υπηρεσίες που συγχωνεύονται και είχαν συσταθεί στη βάση των Ν. 2860/2000 και 3614/2007.

Στις περιπτώσεις των Υπουργείων στα οποία ακόμα δεν έχουν συσταθεί Επιτελικές Δομές δυνάμει του Ν. 4314/2014, η συνεργασία για την εξειδίκευση των ΕΠ θα γίνει με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων αυτών όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 του Νόμου.

Άρθρο 19 – Εξειδίκευση ΕΠ

παρ. 1 - «Η Διαχειριστική Αρχή καταρτίζει τυποποιημένο, από την ΕΑΣ, έγγραφο «Εξειδίκευση Εφαρμογής του ΕΠ» λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τους στόχους και τις προτεραιότητές του, τις ανάγκες εφαρμογής των μέτρων της ασκούμενης πολιτικής στους τομείς παρέμβασης του προγράμματος, βάσει των προτάσεων που της υποβάλλουν οι Επιτελικές Δομές των Υπουργείων, συνεργαζόμενη προς τούτο με αυτές και ελλείψει τούτων οι αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων...»

παρ. 2 - «Η Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ εισηγείται στον Περιφερειάρχη ή Ειδικό Γραμματέα κατά περίπτωση, ο οποίος με τη σειρά του εισηγείται, προς έγκριση, στην Επιτροπή Παρακολούθησης του οικείου ΕΠ τη μεθοδολογία, τη διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ,..»

παρ. 4 - «Σε κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης παρουσιάζεται ο βαθμός επίτευξης των τεθέντων στόχων, καθώς και τυχόν πρόταση αναθεώρησης της εξειδίκευσης, με στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του ΕΠ»

Άρθρο 24Α – Περιφερειακές Επιτροπές Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ για την τοπική αυτοδιοίκηση

παρ. 2 - «Η Περιφερειακή Αναπτυξιακή Επιτροπή ΕΣΠΑ διατυπώνει γνώμη προς τη Διαχειριστική Αρχή του αντίστοιχου Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (Π.Ε.Π.) σχετικά με την κατάρτιση και την εξειδίκευσή του, με τη διαδικασία εκπόνησης των προσκλήσεων και με τα κριτήρια και τη διαδικασία ένταξης των πράξεων που αφορούν έργα και δράσεις τοπικής ανάπτυξης και ιδίως των πράξεων που εντάσσονται σε κατηγορίες δράσης με δικαιούχους τους δήμους και ενημερώνεται από τη Διαχειριστική Αρχή για την πορεία υλοποίησης των πράξεων αυτών. Η Περιφερειακή Αναπτυξιακή Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει αντίστοιχες εισηγήσεις προς τις Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σχετικά με τους άξονες προτεραιότητας ή τους ειδικούς στόχους ή τις κατηγορίες δράσης αυτών που έχουν ως δικαιούχους δήμους και ενημερώνεται από αυτές για την πορεία υλοποίησής τους»

3. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΕΕΕΠ

Το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα έγγραφα προγραμματισμού της περιόδου 2014-2020 εκφράζουν μία νέα στρατηγική προσέγγιση στον προγραμματισμό για τα

Ταμεία σε σχέση με την προγραμματική περίοδο 2007-2013 με κύρια έμφαση στα παρακάτω σημεία:

- ✓ **Περισσότερο στρατηγική εστίαση και στοχοθέτηση των πόρων στην ανάπτυξη και την απασχόληση** - ευθυγράμμιση με την Ευρώπη του 2020, Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο, Συμφωνίες Εταιρικής Σχέσης, θεματική συγκέντρωση και ελάχιστο μερίδιο για το ΕΚΤ (minimum share)
- ✓ **Λεπτομερέστερη αποτύπωση** της στρατηγικής και του τρόπου επίτευξης των στόχων
- ✓ **Προσανατολισμός στα αποτελέσματα** - ισχυρή λογική παρέμβασης με καθορισμό σαφών στόχων με τους οποίους μπορεί να μετρηθεί η πρόοδος, κοινοί δείκτες εκροών, πλαίσιο επίδοσης, αξιολόγηση της επίδοσης και αποθεματικό επίδοσης (6%), επιλογή απλουστευμένου κόστους και κοινά σχέδια δράσης.
- ✓ Έμφαση στην **εταιρική σχέση** και στην **ολοκληρωμένη χωρική προσέγγιση** - Κώδικας δεοντολογίας για την εταιρική σχέση, ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις, ΤΑΠΤΟΚ
- ✓ Εξασφάλιση κατάλληλου πλαισίου προϋποθέσεων για επιτυχείς επενδύσεις μέσω **των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων**

Ήδη στο πλαίσιο του κάθε ΕΠ και ειδικότερα σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας παρέχεται αρκετά λεπτομερής πληροφορία σχετικά με την προτεινόμενη στρατηγική, δίνοντας στοιχεία, σε πολλές περιπτώσεις, ακόμα και σε επίπεδο δράσης. Άλλωστε η διαδικασία της διαβούλευσης που προηγήθηκε κατά την κατάρτιση των ΕΠ συνέβαλε και στη, κατά το δυνατό, μεγαλύτερη εξειδίκευση της στρατηγικής στο επίπεδο του ΕΠ.

Ωστόσο, τα ΕΠ δεν παύουν να αποτελούν στρατηγικά κείμενα και ως εκ τούτου δεν αποτυπώνουν το σύνολο των πληροφοριών που απαιτούνται για την ομαλή διαχείριση και παρακολούθησή τους (π.χ. σύνδεση των δράσεων με δείκτες εκροών, των πεδίων παρέμβασης (δηλαδή του Π/Υ) με δράσεις και επενδυτικές προτεραιότητες, σαφή χρονοπρογραμματισμό ενεργοποίησης εξαιτίας των μη εκπληρούμενων θεματικών εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων ή αυτοδεσμεύσεων, κλπ.). Δεν μπορούν, έτσι, να αποτελέσουν το κατάλληλο διαχειριστικό εργαλείο που θα μπορεί να διασφαλίσει και την απρόσκοπτη υλοποίηση των εγκεκριμένων στρατηγικών στο πλαίσιο πολυ-ταμειακών, πολυ-τομεακών και πολυ-θεματικών ΕΠ.

Καθίσταται λοιπόν σαφές ότι η αναγκαιότητα εξειδίκευσης σε επίπεδο λεπτομερέστερο από αυτό των Ειδικών Στόχων κάθε Άξονα Προτεραιότητας και των ενδεικτικών δράσεων που περιλαμβάνουν τα νέα ΕΠ, εξακολουθεί να υφίσταται και στην περίοδο 2014-2020.

Υπό το πρίσμα αυτό, στόχος της παρούσας Εγκυκλίου είναι η παροχή κατευθύνσεων προς τις Διαχειριστικές Αρχές σχετικά με την εκπόνηση των εγγράφων ΕΕΕΠ ώστε να:

- αποτελέσουν υποστηρικτικό εργαλείο διαχείρισης για την έκδοση προσκλήσεων, την παρακολούθηση, την ενεργοποίηση και υλοποίηση του ΕΠ, με σαφέστερη αποτύπωση των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν και χρονοπρογραμματισμό των αναγκαίων ενεργειών,

- διασφαλιστεί, κατά το δυνατό, η υλοποίηση της στρατηγικής του εγκεκριμένου ΕΠ, το οποίο διαμορφώθηκε στο πλαίσιο ευρείας διαβούλευσης και διαπραγμάτευσης κατά την κατάρτιση.
- αποτυπωθούν και συμπεριληφθούν στο στάδιο της υλοποίησης, οι περιορισμοί και προϋποθέσεις που (ενδέχεται να) υπάρχουν και αποτελούν πρόβλημα για την ενεργοποίηση των δράσεων
- υποστηρίζουν την ολοκληρωμένη και έγκαιρη ενημέρωση και προετοιμασία των Δικαιούχων και εμπλεκόμενων φορέων.
- προσδιορίσουν τους φορείς οι οποίοι θα διαχειριστούν δράσεις του Ε.Π.
- διασφαλίσουν, κατά το δυνατό, τη συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων των ΕΔΕΤ
- μπορούν να γίνουν ακριβέστερες προβλέψεις πληρωμών και δαπανών.

Θα πρέπει να τονισθεί ότι το μοναδικό έγγραφο αναφοράς των Ελληνικών αρχών σε σχέση με τις υπηρεσίες της Ε.Ε. και σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό των Διαρθρωτικών Ταμείων είναι το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Τα ΕΕΕΠ αποτελούν εθνικά έγγραφα υποχρεωτικού χαρακτήρα και δεν συνιστούν αντικείμενο έγκρισης ή διαβούλευσης με τις υπηρεσίες της ΕΕ.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΕΕΠ

4.1 Διαδικασία

Η διαδικασία κατάρτισης της εξειδίκευσης περιλαμβάνεται στην Ενότητα Β του τυποποιημένου ΕΕΕΠ του Παραρτήματος της παρούσας Εγκυκλίου. Η διαδικασία και η μεθοδολογία της εξειδίκευσης μαζί με το περιεχόμενο αποτελούν σημεία έγκρισης από την Επιτροπή Παρακολούθησης του εκάστοτε ΕΠ.

Η εξειδίκευση είναι μία δυναμική διαδικασία, η έκταση και ο βαθμός της οποίας προσδιορίζεται ανάλογα με τα κάθε φορά δεδομένα υλοποίησης που η ΔΑ έχει στη διάθεσή της. Η εξειδίκευση κάθε ΕΠ γίνεται σταδιακά στη βάση αφενός της ωριμότητας έκδοσης προσκλήσεων για την επιλογή πράξεων στους Άξονες Προτεραιότητας και αφετέρου των αναγκών στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε ΕΠ. Κατά συνέπεια, κάθε ΔΑ θα πρέπει να εξειδικεύσει στα αρχικά στάδια ενεργοποίησης του προγράμματος, εκείνες τις δράσεις για τις οποίες διαθέτει την αναγκαία ανάλυση και επεξεργασία προκειμένου να προβεί σε έκδοση προσκλήσεων.

Τη **συνολική ευθύνη** για την κατάρτιση του τυποποιημένου εγγράφου εξειδίκευσης του ΕΠ (ΕΕΕΠ) έχει η **αρμόδια ΔΑ** η οποία εισηγείται στον Περιφερειάρχη ή Ειδικό Γραμματέα, ο οποίος με τη σειρά του εισηγείται προς έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ τη μεθοδολογία, τη διαδικασία και το περιεχόμενο της.

Σε ό,τι αφορά στις δράσεις του Ταμείου Συνοχής στον τομέα του περιβάλλοντος, οι οποίες εκχωρούνται στους Ενδιάμεσους Φορείς, στην εξειδίκευση δύνανται να συμμετέχουν οι φορείς αυτοί υπό την ευθύνη και το συντονισμό της αρμόδιας ΔΑ.

Στις λοιπές περιπτώσεις Ενδιάμεσων Φορέων, αφήνεται στην εκτίμηση της ΔΑ εάν ή με ποιον τρόπο στην εξειδίκευση των δράσεων θα συμμετέχουν οι φορείς αυτοί.

Οι Επιτελικές Δομές και οι ΠΕΑΣ, μέσω των προτάσεών τους, συνεισφέρουν στην προσαρμογή του περιεχομένου του ΕΕΕΠ που καταρτίζεται από τη ΔΑ, σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες των τομέων/περιοχών ευθύνης του, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές:

- καλύπτουν τις προδιαγραφές της παρούσας εγκυκλίου
- συνάδουν πλήρως με τη στρατηγική και τη στοχοθεσία του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- δεν επηρεάζουν τα βασικά στοιχεία του ΕΠ (π.χ. κατανομή πόρων σε θεματικούς στόχους και κατηγορίες περιφερειών για τα ΤΕΠ, ιεράρχηση προτεραιοτήτων, πλαίσιο επίδοσης, δείκτες κλπ.)

4.2 Χρονοδιάγραμμα

Το χρονοδιάγραμμα για την κατάρτιση των εγγράφων ΕΕΕΠ έχει ως εξής :

 Κατάρτιση του εγγράφου ΕΕΕΠ από τις ΔΑ (συμπεριλαμβανομένων όλων των αναγκαίων ενεργειών)	Έως τέλος Απριλίου 2015
 Οριστικοποίηση των σχεδίων ΕΕΕΠ από τις ΔΑ και εισήγηση στον Περιφερειάρχη ή Ειδικό Γραμματέα	1 ^ο δεκαπενθήμερο Μαΐου 2015
 Εισήγηση του περιεχομένου του ΕΕΕΠ, της μεθοδολογίας και της διαδικασίας, προς έγκριση στην ΕΠ Παρακολούθησης του ΕΠ	2 ^ο δεκαπενθήμερο Μαΐου 2015 (1 ^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης ΕΠ)

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Οι οδηγίες για την εξειδίκευση περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα σημεία του προτύπου που επισυνάπτεται στο Παράρτημα.

Επιπλέον αυτών αναφέρονται παρακάτω κάποιες γενικές οδηγίες :

- Συμπληρώνονται και τα σημεία με τα σχετικά στοιχεία που εμφανίζονται με πορτοκαλί χρώμα
- Οι οδηγίες συμπλήρωσης, σε κάθε πεδίο που πρέπει να συμπληρωθεί, εμφανίζονται σε όλο το κείμενο με πλάγια μπλε γράμματα
- Όταν για μία δράση μπορούν να εκδοθούν δύο ή περισσότερες προσκλήσεις, η εξειδίκευση της δράσης θα γίνεται τόσες φορές όσες θα είναι οι προσκλήσεις.
- Όταν μία πρόσκληση περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες δράσεις, η εξειδίκευση θα γίνεται πάλι ανά δράση.

- Στο εγκεκριμένο ΕΠ περιγράφονται ενδεικτικοί τύποι δράσεων, ενώ για λόγους παρουσίας και περαιτέρω πληροφόρησης αλλά και για τις ανάγκες έκδοσης των προσκλήσεων, ενδέχεται να απαιτείται περαιτέρω εξειδίκευση του περιεχομένου της δράσης σε επιμέρους δράσεις/προσκλήσεις.

Για παράδειγμα σε ένα ΕΠ περιγράφονται τα ακόλουθα:

Δράση:

Δράσεις προσδιορισμού, καταγραφής ελέγχου και παρακολούθησης των απολήψεων επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού

Επιμέρους δράσεις:

- Ανάπτυξη και εφαρμογή διαδικασιών εκτίμησης οικοχωρητικότητας υδατικών συστημάτων για τη χωροθέτηση επενδύσεων
- Επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων ΕΕΛ Ψυττάλειας
- Δημιουργία Ενιαίου Μητρώου περιοχών διάθεσης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, είτε μέσω άρδευσης είτε μέσω τεχνητού εμπλουτισμού

Εάν η ΔΑ εκδώσει πρόσκληση στο επίπεδο της δράσης τότε η εξειδίκευση θα γίνει στο επίπεδο της ως άνω δράσης. Εάν ωστόσο θεωρεί ότι για τη συγκεκριμένη δράση θα πρέπει να βγάλει τρεις προκλήσεις (μία για κάθε επιμέρους δράση), τότε η εξειδίκευση θα πρέπει να γίνει στο επίπεδο των επιμέρους δράσεων/προσκλήσεων.

- Οι δεσμεύσεις του αρ. 19 του Ν. 4314/2014 αφορούν κάθε ΕΠ.
- Ειδικά για τις δράσεις που θα υλοποιηθούν με ΕΦΔ, η ΔΑ θα συμπληρώνει τα πεδία της εξειδίκευσης μέχρι και την «Επιλογή ΕΦΔ» στον πίνακα χρονοπρογραμματισμού. Μετά την επιλογή του ΕΦΔ θα εξειδικευτεί περαιτέρω η δράση.

Για ερωτήματα σχετικά με το περιεχόμενο της εγκυκλίου, οι εμπλεκόμενοι φορείς μπορούν να απευθύνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις διευθύνσεις mpragiati@mnec.gr (Μαίρη Πραγιάτη) και ikondyli@mou.gr (Ιουλία Κονδύλη).

Για θέματα που αφορούν εξειδίκευση δράσεων ΕΚΤ, οι εμπλεκόμενοι φορείς μπορούν να απευθύνονται στην ΕΥΣΕΚΤ.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ**

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΕΣ

Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας - Θράκης

Γραφείο Περιφερειάρχη Αν. Μακεδονίας – Θράκης κ. Γεωργίου Παυλίδη
Λ. Κακουλίδου 1, 691 00 Κομοτηνή

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Γραφείο Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας κ. Απόστολου Τζιτζικώστα
Β. Όλγας 198, 54100 Θεσ/κη

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Γραφείο Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας κ. Θεόδωρου Καρυπίδη
Περιοχή ΖΕΠ Κοζάνης, 50100 Κοζάνη

Περιφέρεια Ηπείρου

Γραφείο Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέξανδρου Καχριμάνη
Πλατεία Πύρρου 1, 45221 Ιωάννινα

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Γραφείο Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας κ. Κωνσταντίνου Μπακογιάννη
Υψηλάντου 1, 351 00 Λαμία

Περιφέρεια Θεσσαλίας

Γραφείο Περιφερειάρχη Θεσσαλίας κ. Κωνσταντίνου Αγοραστού
Διοικητήριο, Κουμουνδούρου & Παπαναστασίου, 41222 Λάρισα

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Γραφείο Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων κ. Θεόδωρου Γαλιατσάτου
Εθν. Παλ/τσας, Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Γραφείο Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολου Κατσιφάρα
Ν. Εθνική Οδός Πατρών- Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Περιφέρεια Πελοποννήσου

Γραφείο Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κ. Πέτρου Τατούλη
Πλατεία Εθνάρχου Μακαρίου, 221 00 Τρίπολη

Περιφέρεια Αττικής

Γραφείο Περιφερειάρχη Αττικής κας Ρένας Δούρου
Ν.Α. Αθηνών Λ. Συγγρού 15-17, 11744 Αθήνα

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Γραφείο Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου κας Χριστιάνας Καλογήρου
Πλ. Κωνσταντινουπόλεως, 811 00 Μυτιλήνη

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Γραφείο Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου κ. Γεωργίου Χατζημάρκου

Επτανήσου 35, 84100 Ερμούπολη

Περιφέρεια Κρήτης

Γραφείο Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Σταύρου Αρναουτάκη
Αρχ. Μακαρίου 22, Πλ. Ελευθερίας, 712 02 Ηράκλειο

ΕΙΔΙΚΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΚΤ

Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΤΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **"Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία"**

Προϊστάμενο Δ.Α

Λεωφ. Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **"Υποδομές Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη"**

Προϊσταμένη κα Ζ. Παπασιώπη

Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **"Υποδομές Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη"**

Αναπληρωτή Προϊστάμενο κ. Ν. Μαμαλούγκα

Αερ. Παπαναστασίου 34Β, Τ.Κ. 115 27 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **"Υποδομές Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη"**

Αναπλ. Προϊσταμένη κα Μαρία Οικονόμου (τομέας Μεταφορών)

Αγίας Σοφίας 10, 154 51 Νέο Ψυχικό

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **« Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα »**

Προϊσταμένη Δ.Α. , κα Αναστασία Καρκούλη

Θεοφιλοπούλου & 18 Μεναίχμου, 117 43 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **" Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση "**

Προϊστάμενο κ. Σοφοκλή Γώγο

Κωνσταντινουπόλεως 45-49, 118 55 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **"Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση "**

Αναπληρωτή Προϊστάμενο , κ. Π. Οικονομάκο

Κοραή 4, 105 64 Αθήνα

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης**
Προϊστάμενο κ. Βασίλειο Πιτσινίγκο
Ηροδότου 20, 691 00 Κομοτηνή

Διαχειριστική Αρχή **Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας**
Προϊσταμένη κα Αγγελική Ωραιοπούλου
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Δυτικής Μακεδονίας**
Προϊστάμενο κ. Χαράλαμπο Κιουρτσίδη
ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο -ΖΕΠ, 501 00 Κοζάνη

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Ηπείρου
Προϊσταμένη κα Ευγενία Παπανικολάου
8ης Μεραρχίας 5-7, 45 445 Ιωάννινα

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Θεσσαλίας**
Προϊσταμένη κα Μελπομένη Σαραφίδου
Σωκράτους 111, 413 36 Λάρισα

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Ιονίων Νήσων**
Προϊστάμενο, κ. Πέτρο Οικονόμου
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Δυτικής Ελλάδας**
Προϊσταμένη κα Αλκηστη Σταθοπούλου
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Στερεάς Ελλάδας**
Προϊστάμενο κο. Κώστα Λέμα
Υψηλάντου 12, 351 00 Λαμία

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Αττικής**
Προϊστάμενο κ. Δημήτρη Δρόση
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Πελοποννήσου**
Προϊστάμενο κ. Αναστάσιο Σκούρα
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 221 00 Τρίπολη

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Βορείου Αιγαίου**
Προϊστάμενο κ. Γεώργιο Πλακωτάρη
10 χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Νοτίου Αιγαίου**
Προϊστάμενο κ. Αντώνιο Βουτσίνο
Σ. Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη

Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας **Κρήτης**
Προϊσταμένη κα Μαρία Κασωτάκη
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υπουργού κου Γ. Σταθάκη
2. Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κου Αλ. Χαρίτση
3. Προϊστάμενο ΕΑΣ, κ. Ι. Φίρμπα
4. ΕΥΣΣΑ
5. ΕΥΣΕ
6. ΕΥΘΥ
7. ΕΥ ΟΠΣ
8. ΕΥ ΑΡΧΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ
9. ΕΥΣΕΚΤ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
«Τυποποιημένο έγγραφο
Εξειδίκευσης Εφαρμογής ΕΠ (ΕΕΕΠ)»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
«Τυποποιημένο έντυπο πρότασης»